

A ג"ד

Intro

Today we will learn בע"ה of נדריים of ס"ה
Some of the topics we will learn about include.

The Halachah and reasons for

המודר הנאה מחבירו
אין מתירין לו אלא בפניו

If someone made a נדר in which he prohibited benefits from his friend, the נדר can only be nullified in his friend's presence.

The Machlokes רבי מאיר וחכמים regarding

יש דברים שהן כנולד
ואינן כנולד

Whether a נדר may be nullified through a matter that is NOT a נולד, even though it appears to be נולד?

A

המודר הנאה מחבירו
אין מתירין לו
אלא בפניו

The Machlokes regarding

יש דברים שהן כנולד
ואינן כנולד

Whether a נדר may be nullified through a matter that is NOT a נולד, even though it appears to be נולד?

B

פותחין לו מן הכתוב שבתורה

A נדר may be nullified through a פתח of a Mitzvah.

פותחין לאדם בכתובת אשתו

A נדר may be nullified through a פתח of a Kesubah payment.

Some of the terms and concepts we will learn about include

The Machlokes of
מטלטלי משתעבדי לכתובה

Whether movable objects are mortgaged for the Kesubah payment.

The Machlokes of

מסדרין לבעל חוב

Whether Bais Din sets aside the basic necessities for a person that must relinquish his assets to pay a debt.

B

פותחין לו
מן הכתוב שבתורה

פותחין לאדם
בכתובת אשתו

מטלטלי
משתעבדי לכתובה

מסדרין
לבעל חוב

1 So let's review ...

The Gemara in the previous Daf taught that רבי אליעזר derives פתח בנולד - a נדר may be removed through a פתח that did NOT exist at the time of the נדר - from the שבועה that Moshe Rabeinu made to his father-in-law, Yisro, that he will NOT leave מדין. However, when the time came for Moshe to return to Mitzrayim, Hashem said to him; לך שוב מצרים כי מתו כל האנשים המבקשים את נפשך Go back to Mitzrayim because the people, דתן ואבירם, who wanted to kill you, already died. This פתח is נולד, because they only died after Moshe made the שבועה; which proves that a נדר can be nullified even through a פתח of נולד.

1

רבי אליעזר
פותחין בנולד

לך שוב מצרים
כי מתו כל האנשים
המבקשים את נפשך

2 The Gemara continues with another Halachah that is derived from שבועת משה.

תניא המודר הנאה מחבירו אין מתירין לו אלא בפניו If someone made a נדר in which he prohibited benefits from his friend, it can only be nullified in his friend's presence. As we see from the Pasuk ויאמר ה' אל משה במדין לך שוב מצרים כי מתו כל האנשים וגו'

אמר לו במדין נדרת לך והתר נדרך במדין Hashem told Moshe, since your נדר was made to יתרו, in מדין, you must nullify your נדר in יתרו's presence, in מדין.

The Ran cites a ירושלמי that there is a Machlokes regarding the reason for

אין מתירין לו אלא בפניו
1. One opinion holds מפני הבושה

As the Ran explains שהנדר היה להנאתו ועכשיו רוצה להתירו To cause embarrassment to the נודר that he wants to nullify a נדר that he made for his friends benefit.

2. The other opinion holds מפני החשד

As the Ran explains שחבירו יחשדנו שעובר על נדרו His friend, if not aware of the התרה, may suspect him of violating the נדר.

The Ran makes two distinctions between these reasons.

1. The 1st reason, מפני הבושה, applies only where the Neder was להנאת חבירו, while the 2nd reason, מפני החשד, applies even where the Neder was להנאת חבירו שלא להנאת חבירו.

2. The 2nd reason, מפני החשד, can be eliminated by notifying the friend after the התרה, while the 1st reason, מפני הבושה, requires the actual התרה to be in the presence of the friend.

2

Another Halachah derived from שבועת משה

המודר הנאה מחבירו אין מתירין לו אלא בפניו

ויאמר ה' אל משה במדין לך שוב מצרים כי מתו כל האנשים וגו'

אמר לו במדין נדרת לך והתר נדרך במדין

The Ran cites a ירושלמי that there is a Machlokes regarding the reason

②	①
מפני החשד	מפני הבושה
שחבירו יחשדנו שעובר על נדרו	שהנדר היה להנאתו ועכשיו רוצה להתירו
Two distinctions:	
Even where the Neder was שלא להנאת חבירו	Only where the Neder was להנאת חבירו
Can be eliminated by notifying the friend after the התרה	Requires the התרה to be in the presence of the friend

3

Zugt Di Mishnah

רבי מאיר אומר
יש דברים שהן כנוול
ואינן כנוול
ואין חכמים מודים לו
רבי מאיר says that a נדר may be nullified through a matter that is NOT a נולד, even though it appears to be נולד.
The חכמים say that a נדר may NOT be nullified through this matter.

And the Mishnah elaborates

כיצד
אמר קונם שאני נושא את פלונית שאביה רע
אמרו לו מת או שעשה תשובה
Someone made a נדר that he will NOT marry this woman, because her father is wicked, and her father subsequently died or he did Teshuvah.

OR as in the case of

קונם לבית זה שאני נכנס שהכלב רע בתוכו או שהנחש בתוכו
אמרו לו מת הכלב או שנהרג הנחש
He made a נדר that he will NOT enter this house, because there is a wild dog or snake inside, and he was subsequently told that the dog or snake are dead.

הרי הן כנוול
ואינו כנוול
רבי מאיר holds that this is NOT נולד, and the נדר IS void, because, as רב הונא explains

נעשה כתולה נדרו בדבר
דשרי בלא שאלת חכם
This is considered a נדר with a תנאי, a stipulation, which nullifies the Neder even without a חכם. As the Ran explains

כיון שאמר אביה רע
משמע כל זמן שאביה רע
The נדר meant for the נדר to be effective only while her father is wicked.

However
ואין חכמים מודים לו
The Chachamim disagree and hold
הרי הן כנוול

All these cases ARE considered נולד, and the נדר is effective, because
אין נעשה כתולה נדרו בדבר
It is NOT considered a נדר with a תנאי.

As per the Gemara, the Ran explains that even according to רבי מאיר, we say
נעשה כתולה נדרו בדבר

It's considered a נדר with a תנאי only in the cases of our Mishnah רע, שאביה רע, etc., because
אדם רע עשוי לעשות תשובה או למות
It is common for a wicked person to do Teshuvah or die. Therefore, he meant it as a תנאי, since it's something than can be anticipated. However

אין נעשה כתולה נדרו בדבר
It's NOT considered a נדר with a תנאי in the case of the Mishnah on דף ס"ו, in which he specifies that he will not marry פלונית כעורה, פלונית נאה, because the נדר is effective even if נאה, because she became attractive, because שאין עשויה להיות נאה

It is NOT expected for an ugly woman to become pretty. Therefore, he made the נדר unconditionally.

3

מאיר

ואין חכמים מודים לו

רבי מאיר אומר יש דברים שהן כנוול ואינן כנוול

A matter that is NOT a נולד even though it appears to be נולד

כיצד:

קונם לבית זה שאני נכנס שהכלב רע בתוכו או שהנחש בתוכו
אמרו לו מת הכלב או שנהרג הנחש

אמר קונם שאני נושא את פלונית שאביה רע
אמרו לו מת או שעשה תשובה

הרי הן כנוול ואינן כנוול

חכמים הרי הן כנוול

רבי מאיר נולד NOT

אין נעשה כתולה נדרו בדבר
Not considered a תנאי

נעשה כתולה נדרו בדבר דשרי בלא שאלת חכם
Considered a תנאי

The Ran explains even according to רבי מאיר...

אין נעשה כתולה נדרו בדבר

נעשה כתולה נדרו בדבר

In the case of פלונית כעורה Because

Only in the cases of פלונית נאה etc. because

שאינן עשויה להיות נאה

אדם רע עשוי לעשות תשובה או למות

4 Zug Di Mishnah
 ועוד אמר ר"מ
 פותחין לו מן הכתוב שבתורה
 A נדר can be nullified through a פתח of a Mitzvah. For example, someone made a נדר to prohibit his friend to benefit from him.
 ואומרין לו אילו היית יודע שאתה עובר
 Bais Din asks the נודר, would you have made the נדר had you known that by making this Neder you will transgress the Issurim of
 לא תקום ועל לא תטור
 NOT to take revenge, and NOT to bear animosity;
 And
 ועל לא תשנא את אחיך בלבבך
 NOT to hate your brother;
 And that you will fail to fulfill the Mitzvos of
 ואהבת לרעך כמוך
 To love your friend as yourself;
 And
 וחי אחיך עמך
 שהוא עני ואין אתה יכול לפרנסו
 The Mitzvah to support your brother - and the נודר is poor, and you CANNOT help support him.

אמר
 אילו הייתי יודע שהוא כן לא הייתי נודר
 הרי זה מותר
 If the נודר says that he would NOT have made the נדר had he known all this, the חכם may be נדר מתיר based on this פתח.
 =====

4

ועוד אמר ר"מ
פותחין לו מן הכתוב שבתורה
*If someone made a נדר
 to prohibit his friend to benefit from him:*
**ואומרין לו
 אילו היית יודע שאתה עובר**
 ◀ לא תקום ◀ לא תטור
 ◀ לא תשנא את אחיך בלבבך
 ◀ ואהבת לרעך כמוך
 ◀ וחי אחיך עמך
 שפא עני ואין אתה יכול לפרנסו

אמר
**אילו הייתי יודע שהוא כן
 לא הייתי נודר
 הרי זה מותר**

5

Zugt Di Mishnah

פותחין לאדם בכתובת אשתו

A נדר can be nullified through a פתח of a Kesubah payment, as in the following incident:

ומעשה באחד שנדר מאשתו הנאה

והיתה כתובתה ת' דינרים

Someone made a נדר to prohibit benefits from his wife, and she had a Kesubah of 400 דינרים.

ובא לפני ר"ע וחייבו ליתן לה כתובתה

He came to רבי עקיבא, who compelled him to divorce his wife and pay her Kesubah.

אמר לו

רבי ח' מאות דינרין הניח אבא

נטל אחי ד' מאות ואני ד' מאות

לא דיה שתטול היא מאתים ואני מאתים

The נודר said, Rebbe, my father left an inheritance of 800 דינרין, which I split with my brother and we each took 400 דינרין. Therefore, it is only fair that we split my share, in which my wife takes 200 and I get to keep 200.

א"ל ר"ע

אפילו אתה מוכר שער ראשך

אתה נותן לה כתובתה

רבי עקיבא said, you must pay her complete Kesubah even if you are forced to sell all your assets including the hair on your head.

אמר לו

אילו הייתי יודע שהוא כן לא הייתי נודר

והתירה רבי עקיבא

The נודר said, "I would NOT have made the נדר, had I known that I would have to pay her large Kesubah."

Upon which רבי עקיבא nullified the נדר, and they remained happily married.

5

**פותחין לאדם
בכתובת אשתו**

As in the following incident:

ומעשה באחד שנדר מאשתו הנאה

והיתה כתובתה ת' דינרים

ובא לפני ר"ע

וחייבו ליתן לה כתובתה

אמר לו

רבי ח' מאות דינרין הניח אבא

נטל אחי ד' מאות ואני ד' מאות

לא דיה שתטול היא מאתים ואני מאתים

א"ל ר"ע

אפילו אתה מוכר שער ראשך

אתה נותן לה כתובתה

אמר לו

אילו הייתי יודע שהוא כן

לא הייתי נודר

והתירה רבי עקיבא